

Szilveszteri számadás (1979)

Elcsodálkozom Szent János evangélista bizonyosságán és sikerén. Először a **bizonyosságán**: a Logosz teljességéből kaptunk mi mindannyian (Jn 1,16). Miénk az Isten igazsága. Birtokában vagyunk mind a kettőnek. Mindannyian tudjuk, hogy felkent minket az Isten (1Jn 2,20). Minket, akik mi vagyunk, akik megmaradtunk, akik ennek a szociológiai többszámnak a tagjai voltunk és maradtunk.

Aztán elcsodálkozom a **sikerén**, írói sikerén. Lassan 1900 éve lesz annak, hogy ezt a nagy öntudatot pergamentekercsekbe véste, s nincs olvasottabb író nála ma a földkerekségen. „Minden népnek az ő nyelvén...” – hallom ötödfélszáz esztendő távolából erasmista Sylvester Jánosunk disztichonjait. Valóság, egyre inkább valóság, amiről énekelt. Lassan nem lesz nyelv, amire le nem fordítják ezt a jánosi bizonyosságot.

Összekapcsolom most a bizonyosságot **és** a sikert. Ez az **és** – „et consecutivum”. Aligha lehetséges a siker bizonyosság nélkül. Csak azok maradhatnak meg, aki bizonyosak. Számomra a bizonyosságnak egyetlen hitelesítője van: mennyit ér meg nekem az, amiben bizonyos vagyok. Pénzt, szabadságot, egészséget, életet is? Jánosnak, úgy tetszik, mindent megért.

Persze azért a sikernek van más feltétele is, mint a bizonyosság. Ez még a dolognak csak szubjektív oldala. Ezenfelül még jól kell **megválasztani** a helyeket és időpontokat. Ott kell tudni lenni a Jordán-parton délután négy órakor, hogy Azt lássam az orrom előtt elsétálni, akit érdemes közelebbről megnézi, akinek érdemes megérdeklődni a lakáscímét.

Lehet, hogy az illőnél jobban leleplezem magam, de kimondom: amióta tudom az eszem, mindig sikerről ábrándoztam. Meg is csináltam hozzá az igazoló alapépítményt: Isten a legsikeresebb ... Sikerült a létgazdagság „robbanásával” boldog közösséggé konstituálnia önmagát, sikerült a boldogság „robbanásával” létrehozni a teremtett világot, hogy sikerüljön azt a Fiú-pólusban Önmagává amalgámozni. E teremtett világban az a sikeres, aki ebben a történelemben, időben, kibontakozó folyamatban sikereket ér el. Minden, ami nem ezt a folyamatot szolgálja, akkarmilyen sikert is jelentsen a maga idejében, történelmi távlatból kérész-életű. Jézus, a Názáreti, a legsikeresebb „teremtény”. A Róla bizonyosságtevőkkel – írókkal, Jánossal vagy Pállal – ki veheti fel a versenyt? Az Őt előre vagy utólag utánzóknál – Buddha, Assisi Szentje – ki tehet maradandóbbat?

„Istennek vagyunk a munkatársai” (1Kor 3,9) ... hogyan? Igen, így írja 57 körül egy sokszorosán össze-visszavert és hamarosan kivégzendő, a honi és római börtönöket belülről megismerő jelentéktelen zsidó sátorszövő. Így írja magáról és Sosthenes-ről, a testvéréről. Csak így: **munkatársai**. A római, vagy a kínai császárnak csak alattvalói lehetnének, de munkatársai nem. De Annak, akinek a nevét csak kimondani is halálhozónak tudták, a munkatársai. Kristarchos, a Barnabás unokaöccse Márk és a Justus-nak nevezett Jézus ... ezek a római császári börtönben fogoly Pálnak a munkatársai az Isten Királyságának a szolgálatában (Kol 4,11). Az Imperium Romanum nem is elég ennek az öregedő zsidónak; ő

egyenesen az Isten királyságának az ügyében utazik. Jó kép a Ludasnak: Pál a zárkában, miközben nem kisebb úrnak és ügynek, mint éppen Istennek és az ő királyságának az ügyében dolgozik ... János sem maradt el Páltól: Gaius presbiternek arról ír, hogy miként válhatnak „az igazság munkatársaivá” (3Jn 8).

Amikor ezeket a mondatokat ez a két – a kortársvilág szemében – senki (Isten a semmiket-senkiket választotta ki – 1Kor 1,28) megfogalmazta, nem tudták, hogy szavaikról konkordanciákat készítenek és az idők végezetéig számolgatják majd szavaik abszolút és relatív gyakoriságát. Ferenc és Ignác is azért lehetett csak Assisi és Loyola szentjévé, mert kevés volt becsvágyuknak az, ami kortársaikat kielégítette.

A bizonyágomban nincs hiba, a tárgy-választásomban sincs hiba, a siker nem maradhat el tehát. Megfogom a kezeteiket újra az óév utolsó napján. Azért fogom meg, mert Isten munkatársai vagyunk, Isten Királyságának az ügyében utazunk, mert kézfogásunk tárgya, hogy a Názáreti Jézus által megkapott igazság munkatársaivá formálódjunk. Ezért van ez a kézfogás.

A bizonyosság hitelesítő mércéjét említettem már. Most a siker hitelesítő mércéjét keresem. A kézfogásunk P kezéig ér, akinek a szeretet-erőtér hullámain keresztül naponta kell vennie reagondolásunk adásait. A kézfogásunk egy másik testvérünk, J kezéig ér, aki már korábban tett bizonyágot arról, hogy a szelídség ügyében utazik, s a lelkiismerete nem engedi meg neki, hogy ne legyen Isten, az Ő Országának és az igazságnak a munkatársa. *Ők a mi sikerünknek ma az első számú hitelesítői.* Ez ennek a záruló esztendőnek a legnagyobb ajándéka Istentől, az ilyen fajtájú hitelesítés.

Az Isten, ha nincs is, nem akárci – írták a jubiláló Világosság c. folyóiratnak. Amiről beszélni kell, ha semmi is, de nem akárci. A hitelesítőnk az, hogy beszélnek a kézfogásunkról. Beszélt az éppen egy éve nyilvánosságra jutó körlevél; beszélt a körlevélben levő súlyos elmarasztalás is. Még inkább beszéltek a „Teológiai megjegyzések”, amelyek már nem tartalmazták a súlyos elmarasztalást. Beszélt kézfogásunkról a minap megfogalmazott állásfoglalás a katonai szolgálatról, s beszélt az azzal egy időben készült levél, amely említést tesz a kézfogásunk által kiváltot „kellemetlenségekről”, amelyeket sikerünk első számú hitelesítőinek gondolunk.

Az a sikerünk második számú hitelesítője, hogy beszélnek rólunk. Akármilyen jelentéktelen ács, vagy sátorszövő, vagy halászemberek vállalják magukra Isten királyságának az ügyét, az ügy nagysága megnőtteti a hordozókat, a jelentékteleneket jelentőssé teszi. Mindegy, hogy az ügy hordozója csak laikus. Az sem számít, hogy kandidátus-e, vagy nyomdász. Amikor hitelesen szólal meg az ajkukon és bizonyágtevő életükben az Isten királyságának a dolga, arról beszélni kell. Sem Jézusnak, sem Jánosnak, sem Pálnak, egyetlen elvileg teljes szélességű tolmácsnak sem sikerült még, hogy ne beszéljenek róluk és arról, amit tolmácsoltak. Nem is sikerülhet. Erre az Isten királyságáról szóló szóra, logoszra lett megteremtve a világ. Ezzé a logosszá kell válnia. A világ minden porcikája magában hordozza az érzékenységet ez iránt a szó és tartalom iránt. Lehetetlen közömbösnek maradni iránta. Így vagy úgy, mellette vagy ellene, de állást kell foglalnia annak az embernek, akit az Isten erre a döntésre hívott létre önmagából. E döntés meghozhatása céljából ajándékozta meg az embert a maga isteni életének alapkinccsel: a szabadsággal.

Ha közülünk valók lettek volna, alighanem velünk maradtak volna (1Jn 2,19) – írja János azokról, akik sikertelenséget termeltek egy ügyön belül, amely méhében hordja az abszolút jövőt, amely ügy magának az Abszolút Sikernek, magának az Istennek az ügye. A *siker harmadik hitelesítője*, testvéreim, abban áll, hogy ne csak körülünkben levők, hanem közülünk valók is legyünk. Arról ismerik meg a közülünk valókat, *hogy szeretjük egymást*. S azok a csak körülünkben levők, de nem közülünk valók, akik nem szeretik egymást, akik nem szeretnek mindenkit, és akik nem szeretik mindegyik testvérüket.

Olyan siker-hitelesítő magatartásról van itt szó, amelyet Jézusnak sem volt könnyű mindig kihoznia önmagából. Aki telve van az agapan-nal, az olykor mindenkit képes kedvelni (philein), olykor csak elviselni (anesthai) képes őket. A holdkóros fiú esete kapcsán Jézusnak a maga legbelsőbb körét, a Tizenkettőt is csak elviselnie sikerült. Erről a szinoptikusok egyöntetűen bizonyosságot tesznek (Mt 17,19). Aki nincsen egészen telve az agapan-nal, az nem tudja minden testvérét-munkatársát kedvelni. Ettől még lehet közülünk való. De el kell tudnia viselni nem kedvelt testvéreit is.

Az Isten királyságát szolgálás ügyeiben gazdag tapasztalatokat szerző sátor szövő mester speciális igéje ez az elviselés. Az ÚSz 15 előfordulásából 10 az ő leveleire esik (relatív gyakorisági mutató: 3). Csak a legjelentősebbeket említem: „Kérlek titeket én, aki fogoly vagyok az Úrért: éljete méltóan ahhoz az elhivatáshoz, amellyel elhívattok ... viseljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével (Ef 4,1-3) ... Öltsetek tehát magatokra – mint Isten választottai, szentei és szerettei – könyörületet, jóságot, alázatot, szelídséget, türelmet. Viseljétek el egymást és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza van valaki ellen, ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is. Mindezek fölé pedig öltsetek fel a szeretetet, mert az tökéletesen összefog mindent” (Kol 3,12-14).

Idáig jutottam sikerünk hitelesítő elemeiről elmélkedve, amikor elfogyott az időm, s indulnom kellett hozzátok. A többi elemeket majd elmondja nektek az a Lélek, aki közölte velem az eddigieket. Amen.

1979

Megjelent: Karácsonyi Ajándék 1980 / I. kötet